

**INTERNATIONAL CONFERENCE
“THE CAUCASUS AT THE CROSSROADS OF INTERNATIONAL
TRADE AND CULTURAL EXCHANGE
(FROM ANCIENT TIMES TO THE PRESENT)”**

Monika Mirzoyan

Keywords: International Conference, Caucasus, Caucasian studies, Armenia, Georgia, Institute of the Oriental Studies of NAS RA, Institute of History and Ethnology of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University.

The International Conference "The Caucasus at the Crossroads of International Trade and Cultural Exchange (from ancient times to the present)" was held at the National Academy of Sciences of RA on September 5-6, 2022. It was organized by the Institute of Oriental Studies of NAS RA and the Institute of History and Ethnology of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. The conference was attended by about forty researchers from research centers and universities in Armenia, Georgia, Russia, Japan, the United States of America, Iran, and Poland. At the beginning of the conference welcoming speeches were delivered by Academician-Secretary of the Division of Armenian Studies and Social Sciences of NAS RA Academician Yuri Suvaryan, Director of the Institute of the Oriental Studies of NAS RA Robert Ghazaryan, and Director of the Institute of History and Ethnology of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University Giorgi Tcheishvili. In his opening remarks, academician Yuri Suvaryan noted, "the Caucasus is an important crossroad where the interests of many nations and states have been intersecting. I hope this conference will be a key step for the continued development of Caucasian studies. Under current geopolitical conditions new challenges and difficulties are emerging, and this conference should also have a practical purpose, to work out a strategy which will help to face the modern scientific and also geopolitical challenges coming up for the Caucasian peoples.

Director of the Institute of Oriental Studies of NAS RA Robert Ghazaryan mentioned that strengthening Armenian-Georgian scientific ties is important for the Institute. "The Caucasus region and the Armenian Highland are ancient centers of civilization. The civilization values and historical events formed here have influenced the processes of the entire region. Furthermore, important developments also took place in the region, and the Caucasus became a real crossroads of civilizations for indigenous and neighboring peoples", said Robert Ghazaryan.

"We are honored to be here. This is an important partnership and a priority for our institute. I am hopeful that the conference will be a great success and will inspire us to organize similar conferences in the future or initiate joint publications," said the director of Ivane Javakhishvili Institute of History and

Ethnology Georgi Tcheishvili. He read the welcoming remarks by Jaba Samushia, the general director of the Shota Rustaveli National Science Foundation of Georgia as well. "This conference demonstrates the scientific dialogue that exists between Armenia and Georgia and is a connection of our two countries' bilateral scientific relations. I suppose that such a scientific conference will also take place in Georgia where we will proceed with our work."

The conference consisted of six sessions. The plenary session discussed interesting topics such as the correlation between the political geography and political concepts in the 12th century Georgian kingdom (Giorgi Tcheishvili, Tbilisi State University's Institute of History and Ethnology, Georgia), the reconstruction of the numismatic history of the Georgian kingdom throughout the 12th century (Alexander Akopyan, Institute of Oriental Studies of the Russian Academy of Sciences), the Armenian Commercial Networks under the Safavid Empire (Tomoko Morikawa, Tokyo University), the hierarchical system of the Armenian Church after the Seljuk campaigns (Azat Bozoyan, Institute of Oriental Studies of NAS RA), some issues on the life of Saint Hripsime and her Companions according to Georgian Narrative Sources (Mariam Chkhartishvili, Tbilisi State University), and the Armenian Martyrologies and social and economic relations between Christians-Muslims in Late Medieval Lake Van (Ani Shahinian, Oxford University).

During the next five sessions of the conference, participants discussed topics concerning Armenian merchants in the local administration of the Caucasian region incorporated in the Safavid state of Iran, Armenian Commercial Networks under the Safavid Empire, the interpretation of some largely unexplored taxes and duties in the economic history of Armenia in the high middle ages, the foreign policy of the Ottoman Empire in The Caucasus, the cultural activities of the King Vakhtang VI in terms of the political situation in the Caucasus in the first quarter of the 17th century, Azerbaijan's policy of exporting the Artsakh/Karabakh issue to the Arab Islamic world, as well as the peculiarities of Azerbaijan's propaganda in MENA region, the current Sunni-Shia interactions in Georgia, and other highly interesting scientific issues. The international conference was an important step for deepening Armenian-Georgian scientific ties, as well as symbolizing the importance of Caucasian studies. The conference was widely covered by the local press¹.

The proceedings of the conference are published², and in the future it is planned to publish articles by the participants of the conference in the publication of conference articles.

The conference was financially supported by the Science Committee of the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Republic of Armenia.

---

¹ <https://www.lragir.am/2022/09/05/736767/>; <https://www.aravot.am/2022/09/05/1289051/>;
<https://ankakh.com/hy/article/106022>

² Proceedings of the International Scientific Conference “The Caucasus On The Crossroads Of International Trade And Cultural Exchanges”, Yerevan, publishing “Copy print”, 2022, ISSN 2953-7851, 96 pages. <https://arar.sci.am/dlibra/publication/353011>

**«ԿՈՎԿԱՍԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՓՈԽԱՌՆՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿՆԵՐՈՒՄ՝ ՀՆԱԳՈՒՅՆ
ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆ»
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ**

Մոնիկա Միրզոյան

Բանալի բառեր՝ Միջազգային գիտաժողով, Կովկաս, կովկասագիտություն, Հայաստան, Վրաստան, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, Իվանե Զավախիշվիլի անվան Թբիլիսիի պետական համալսարանի պատմության և հնագիտության ինստիտուտ:

2022 թ. սեպտեմբերի 5-6 ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայում մեկնարկեց «Կովկասը միջազգային առևտրի և մշակութային փոխառնչությունների խաչմերուկներում՝ հնագույն ժամանակներից մինչև նորագույն շրջան» թեմայով միջազգային գիտաժողովը:

Գիտաժողովի բացմանը ողջունի խոսքով հանդես եկան ՀՀ ԳԱԱ Հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար Յուրի Սուվարյանը, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի տնօրեն Ռոբերտ Ղազարյանը, Իվանե Զավախիշվիլի անվան Թբիլիսիի պետական համալսարանի պատմության և հնագիտության ինստիտուտի տնօրեն Գիորգի Ճեիշվիլին: Ողջունելով գիտաժողովի մասնակիցներին՝ ՀՀ ԳԱԱ ՀՀԳԲ ակադեմիկոս-քարտուղար, ակադեմիկոս Յուրի Սուվարյանն ասաց, - «Կովկասը խաչմերուկ է, որտեղ խաչվել և խաչվում են բազմաթիվ երկրների շահեր: Լիահույս եմ, որ այս գիտաժողովն էական ներդրում կունենա կովկասագիտության զարգացման գործում: Ներկայիս աշխարհաքաղաքական իրավիճակում առաջանում են նոր բարդություններ, և գիտաժողովը պետք է ունենա նաև գործնական նպատակ՝ մշակելու այնպիսի ռազմավարություն, որը հնարավորություն կստեղծի համատեղ դիմակայելու առկա կամ սպասվող աշխարհաքաղաքական մարտահրավերներին»: ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի տնօրեն Ռոբերտ Ղազարյանը նշեց, որ ինստիտուտի համար էական նշանակություն ունի հայ-վրացական գիտական կապերի ամրապնդումը:

Իվանե Զավախիշվիլի անվան Թբիլիսիի պետական համալսարանի պատմության և հնագիտության ինստիտուտի տնօրեն Գիորգի Ճեիշվիլին իր ե-

լույթում նշեց, որ սա կարևոր համագործակցություն և առաջնահերթություն է երկու ինստիտուտների համար, և որ նա լիահույս է, որ գիտաժողովը կոգեշնչի հետագայում ևս նման գիտական միջոցառումներ կազմակերպելու և համատեղ սպագրություններ նախաձեռնելու համար:

Միջազգային գիտաժողովին մասնակցում էին չորս տասնյակից ավելի հետազոտողներ Հայաստանի, Վրաստանի, Ճապոնիայի, Ռուսաստանի Դաշնության, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, Լեհաստանի, Իրանի գիտական կենտրոններից:

Բացման և ողջույնի խոսքերին հաջորդած գիտաժողովի լիագումար նիստում քննարկվեցին հետաքրքիր թեմաներ՝ XII դարի վրացական թագավորության քաղաքական աշխարհագրության և քաղաքական հայեցակարգերի հարաբերակցության, վրացական դրամագիտության պատմության XII դարի վերջի պատմափոփ վերականգման, Սեֆյան Իրանում հայկական առևտրային ցանցերի և սելջուկյան արշավանքներին հաջորդած շրջանում Հայոց եկեղեցու նվիրապետական համակարգի վերաբերյալ:

Հետագա հինգ նիստերի ընթացքում քննարկվեցին արդիական և ուշագրավ կովկասագիտական այնպիսի թեմաներ, ինչպիսիք են XVII դարի առաջին քառորդում Վախթանգ VI թագավորի մշակութային գործունեությունը՝ Կովկասում տիրող քաղաքական իրադարձությունների պայմաններում, Ադրբեջանի քաղաքականությունը Արցախի (Ղարաբաղի) հարցը արաբական և իսլամական աշխարհում բարձրաձայնելու, Մերձավոր Արևելքում ադրբեջանական քարոզչության առանձնահատկությունների վերաբերյալ, Վրաստանում սունիական և շիայական փոխազդեցությունները և շարք այլ հետաքրքիր թեմաներ:

Միջազգային գիտաժողովը կազմակերպվել էր ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի ջանքերով և Իվանե Զավախիշվիլիի անվան Թբիլիսիի պետական համալսարանի պատմության և հնագիտության ինստիտուտի հետ համատեղ նախաձեռնությամբ:

Գիտաժողովը կազմակերպվել էր ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության Գիտության կոմիտեի ֆինանսական աջակցությամբ: